

CERKVENI GLASBENIK.

Organ Cecilijinega društva v Ljubljani.

Izhaja po enkrat na mesec in velja za celo leto z muzikalno prilogo vred 2 gold., za ude Cecilijinega društva in za cerkve ljubljanske škofije 1 gold. 50 kr.

Vredništvo in opravnštvo je v hiši „Katoliškega društva rokodelskih pomočnikov“, Poljske ulice št. 10.

Praznik presvete Trojice.

(Zgodovinsko-liturgična razprava.)

Ko je bil na binškoštni praznik sv. Duh nad apostole prišel, šli so, pokorni povelju Gospodovemu, kmalu potem po svetu učiti vse narode ter je krščevati v imenu presv. Trojice. Dozdevalo se je torej primerno, da je slovesnost, namenjena edinemu Bogu v treh osebah, neposrednje sledila binškošnemu prazniku, s kojim je zvezana s skrivnostno vezjo. Toda stoletja so pretekla, predno je bil ta praznik vpisan v cerkveni koledar, ki se spolnuje le polagoma v teku dolgih let.

Vsim činom verne udanosti, kateri se Bogu v liturgiji skazujejo, je predmet presv. Trojica. Njen je čas, njena je večnost; ona je smoter vse naše sv. vere. Vsaki dan, vsaka ura je njena last in vsi prazniki v spomin našega odrešenja merijo zmiraj na Njo. Prazniki blažene Device in svetnikov so le razna pota, katera nas dovajajo do poveličevanja v bistvu edinega in v osebah trojnega Boga. Zlasti nedeljska služba božja prinaša teden za tednom posebno obliko, izrazujoč moljenje in pokorstvo ti skrivnosti, ki je temelj naše vere in studenec vsake milosti.

Zato lahko razumimo, zakaj da je cerkev toliko časa odlašala, predno je postavila poseben praznik presv. Trojici na čast. Navadnega vzroka, da se ustanovi praznik, je tu vseskozi manjkalo. Kajti praznik je spomin kakega dogodka, kojega pomnjenje in vpliv naj bi se vedno ohranil. Toda skozi vso večnost, pred stvarjenjem, živi in vlada Bog Oče, Sin in sv. Duh. Tu ni bilo treba obhajati posebnega dogodka, ki bi se dal omejiti. Da se je pa praznik presv. Trojice vpeljal, mogel je le ta razlog veljati, da so se kristjani en dan v letu edino s tem namenom zbrali, da so preslavljali skrivnost edinosti in trojstva v isti božji naturi.

Prva ta misel se je rodila v nekaterih pobožnih dušah. Često dobivajo one od zgoraj nekako slutnjo onih reči, ki je sv. Duh pozneje v cerkvi vstvarja. Začetkom 8. stoletja menil je učeni menih Alkuin, poln duha sv. liturgije, kakor njegovi spisi pričajo, da je prišel čas, zložiti votivno mašo na čast presv. Trojice. Dozdéva se celo, da je Alkuin s tem željo spolnil slovečemu apostolu Nemčije, sv. Bonifaciju. Le-ta priprosta obljubna maša služila je takrat le zasebni pobožnosti ter se ni

dalo misliti, da se bode kedaj iz nje razvil praznik. Maša se je polagoma priljubila, prodirala iz škofije v škofijo, in leta 1022. jo vidimo po zboru v Selingenstadt-u za vso Nemčijo vsprejeto.

O tem času bil je pa tudi že pravi praznik presv. Trojice v neki belgijski škofiji vpeljan; in sicer je bila ta škofija ona, katera je bila po milosti božji poklicana, obogatiti cerkveno leto z drugim sijajnim praznikom — presv. Rešnjega Telesa. Štefan, škof litiški je postavil v svoji cerkvi okoli l. 920. praznik presv. Trojice in dal sestaviti popolen oficij v čast te skrivnosti. Navadnega prava določbe, katera še dandanes apostolskemu prestolu pridržuje pravico vvajati nove praznike, tadaj še ni bilo, in naslednik Štefanov na škofovskem stolu v Litihu, ohranil je stvar svojega prednika.

S časom se je praznik razširjal in bržkone so samostani k temu največ pomogli; kajti že v prvih letih ednajstega veka trdil se je Bernon, opat Reichenau-ski, da bi ga tudi drugod vpeljal. Tudi v Cluny-skem samostanu nahajamo praznik že v začetku istega stoletja, ker ondotni „*ordinarium*“ iz l. 1031. navaja ga kot staro naredbo.

Za papeža Aleksandra II. (1061. — 1073. l.) določilo se je nekaj, kar se tiče vpeljave praznika v rimsko cerkev. Znano je, da je Rim često to potrdil in za vso cerkev vvedel, kar je bilo že prej v posameznih škofijah navadno. V nekem dekretalu pa je papež, sicer pripoznal daleč razširjeni praznik presv. Trojice, toda izrekel, da ga rimska cerkev zató ni sprejela, ker se presv. Trojica itak dan na dan z mnogimi „*Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto*“ in drugimi molitvami povečuje.*)

Navzlic temu pa se je praznik čedalje bolj vdomačeval, kakor spričuje „*Micrologium*“. V prvi polovici 12. stol. že povdarjal je učeni opat Rupert, katerega smemo po vsi pravici šteti med prvake gledé liturgične vednosti, kako umestno da je praznovanje presv. Trojice ter pisal med drugim le-té imenitne besede: „Takoj potem, ko smo slovesno obhajali prihod sv. Duha, prepevamo v naslednjem nedeljskem oficiji veličastvo presvete Trojice. Naredba ta pa je dobro vtemeljena. Kajti takoj po prihodu Duha božjega pričeli ste se pridiga in vera, v krstu pa vera in spoznavanje Očeta, Sina in Duha svetega.“**)

Na Angleškem je vpeljal praznik presv. Trojice sloveči mučenec, sv. Tomaž Canterbury-ski; l. 1162. obhajali so ga prvič v njegovi cerkvi z vso slovesnostjo, ki je bila ob enem obletnica njegovega škofovskega posvečevanja, ki se je bilo vršilo prvo nedeljo po binkoštih. Na Francoskem nahajamo ga l. 1260.; zbor Arles-ski pod predsedništvom nadškofa Florentina postavil ga je v svojem 6. kánonu ter mu dal tudi osmino. Že l. 1230. pa je bil razširjen po vsih samostanih očetov cistercenzov vse Evrope. Po „racijonalu“ Duranda Mende-skega smemo sklepati, da so presv. Trojico večinoma vse latinske cerkve tekom 13. stoletja slovesno praznovale, nekatere zadnjo nedeljo po binkoštih, druge

*) De feriis. Cap. Quoniam.

**) De divinis Officiis. Lib. I. Cap. 1.

pa dvakrat: prvič prvo nedeljo po binkoštih, drugič pa nedeljo pred začetkom adventa. Poslednje se je godilo po cerkvah francoskih škofij Mans, Narbonne in Auxerre.

Gledé na te okoliščine bilo se je nadejati, da bode konečno tudi sv. prestol potrdil uredbo, katere vpeljavo je očitvidno želel ves krščanski svet. Janez XXII., kateri je papeževal do l. 1334., je res ustregel tej želji z dekretom, po katerem je rimska cerkev praznik presvete Trojice sprejela in vsem cerkvam zaukazala. Ako iščemo vzroka, vsled katerega je sveta cerkev, v vsih rečeh od sv. Duha navdihnjena in vladana, poseben dan v letu odločila, da presv. Trojico posebno preslavljamó, ko vendar vse naše moljenje vselej nji velja: najdemo ga v spremembi, ki se je polagoma vršila v cerkvenem koledarji.

Blizo do l. 1000. bili so splošni prazniki svetnikov kaj redki. Sčasoma pa se je njih število množilo. To tudi ni moglo drugače biti; starih niso odpravljali in novi so priraščali. Tako je moral čas priti, da se je nedeljska služba božja, zlasti presv. Trojici posvečena, v teku leta često praznikom svetnikov umakniti morala. Tej nepriliki bilo je treba na kak način v okom priti. In res se je ena nedelja v letu edino le češčenju presv. Trojice odločila. Vsled tega je bila tudi nekako pridobljena večja prostost, ob drugih nedeljah, katere so izključljivo najvišjemu veličastvu veljale, služabnike božje častiti. Na to nedeljo pa preslavljamó Boga še posebno v njegovi neizrekljivi edinosti in v njegovem večnem trojstvu.

Sveta cerkev moli v „primi“ vsake nedelje, kadar se ne obhaja poseben praznik, vero, katéra je znana pod imenom „*symbolum sv. Atanazija*“. Ta obrazec vere, poln veličastva, bistrine in kratkosti, hrani v sebi ves nauk o Bogu in zlasti nauk o presveti Trojici; zato bodemo praznik presv. Trojice najdostojniše pričeli, ako se v tej molitvi združimo s sveto cerkvijo: „*Fides Catholica haec est: ut unum Deum in Trinitate et Trinitatem in unitate veneremur, neque confundentes personas, neque substantiam separantes . . .*“

Sv. maša se sicer vselej daruje v čast presv. Trojice; à na ta praznik poveljuje cerkev, v svojih pesmih, molitvah in berilih zlasti ono veliko skrivnost, na kateri sloni vsa krščanska vera. Pri službi božji rabi belo barvo, da kaže svoje veselje, pa tudi naznanja edinost in čistost nature božje.

Introitus ni vzet iz sv. pisma; marveč je poseben izraz slavljenja za ta dan kazoč nam, da je presv. Trojica božji vir vsih milosti, ki nam dohajajo.

Benedicta sit sancta Trinitas, atque indivisa unitas: confitebimur ei, quia fecit nobiscum misericordiam suam. — Domine Dominus noster, quam admirabile est nomen tuum in univ[er]sa terra!

Češčena bodi sveta Trojica in nerazdeljena edinost; hvalimo jo, ker je nad nami skazala usmiljenje svoje. — Gospod, naš Gospod, jako čudovito je tvoje ime po vsi zemlji!

V „kolekti“ ali zbirni molitvi prosi sv. cerkev za nas trdne vere, s katero edinost in trojstvo spoznavamo. To je prvi pogoj izveličanja,

prva vez z Bogom. S to vero bomo premagali sovražnike svoje in triumfovali nad vsemi zaprekami.

Lectio ali berilo vzeto iz 11. poglavja lista sv. Pavla do Rimljanov, se začne:

O altitudo divitiarum sapientiae et scientiae Dei! Quam incomprehensibilia sunt iudicia ejus, et investigabiles viae ejus! etc.

O globočina bogastva, modrosti in znanja božjega! Kako nerazumljive so njegove sodbe in neizvedljiva njegova pota!
l. t. d.

Ni nam mogoče premišljevati sklepov božjih, da ne bi občutili neke vrteglavice. Večnost in neskončnost slepi naš slabi um, in ta um pripoznava sklepe božje ter je spoznava. Če pa že sklepi božji gledé njegovih stvari doumljivost našo mamijo, kako hočemo še le notranjo naturo in bistvo božje razumeti? In vendar razločujemo in poveličujemo v tem neustvarjenem bistvu Očeta, Sina in sv. Duha. To pa zato, ker je prišel od Očeta in Sina poslani sv. Duh, dopolnit poslanstvo od Obeh mu dano. Tako se vtopi naše umrljivo oko polno spoštovanja v svete globočine in naše srce bije trepetajoč, ko pomisli, da je spoznanje božje edino le čin njegove neskončne dobrotljivosti, katera v prvi vrsti v tem obstoji, da nam je razodel pojem, kaj da je Bog.

Graduale z Alleluja diha radost in občudovanje vpričo onega mogočnega veličastva, katero se je ponižalo poslati svoje žarke v našo pozemeljsko temoto.

Benedictus es Domine, qui intueris abyssos, et sedes super Cherubim. V. Benedictus es Domine in firmamento caeli, et laudabilis in saecula. Alleluja, alleluja. V. Benedictus es, Domine patrum nostrorum, et laudabilis in saecula, alleluja.

Češčen si, o Gospod, ki pregleduješ brezdna in sediš nad Kerubi. V. Češčen si, o Gospod, na trdnjavi neba in hvaljen na veke. Alleluja, alleluja. V. Češčen si, Gospod Bog očetov naših, in hvaljen na veke, alleluja.

Sveto evangelije je vzeto iz sv. Mateja, pogl. XXVIII. ter hrani one besede Izveličarjeve, s katerimi je On pred svojim vnebohodom apostole poslal po svetu učiti in krščeovat v imenu presv. Trojice. — Skrivnost presv. Trojice pa se razodeva v poslanji Sinu božjega na ta svet in v obljubi kmalu prihajajočega sv. Duha. Bilo nam je to izrazito in nedvomljivo povedano z besedami, katere je Jezus govoril. „Kdor veruje in se dá krstiti, bože izveličan“. A pristavil je potem, da naj se krst deli „v imenu Očeta, Sina in sv. Duha“. Zato človek ne sme odslej le spoznavati edinost božjo ter odpovedati se mnogoboštvu, marveč mora tudi moliti trojstvo oseb v edinem bistvu. Velika skrivnost nebeška postala je zdaj resnica, katera se ima razširiti po vsem svetu.

Z „offertorium“ vpelje cerkev sv. daritev klicujoč imena treh božjih oseb in oznanujoč milost božjo:

Benedictus sit Deus Pater, unigenitusque Dei Filius, sanctus quoque Spiritus: quia fecit nobiscum misericordiam suam.

Češčen bodi Bog Oče, in edinorojeni Sin božji, in sveti Duh: ker razodel je nad nami usmiljenje svoje.

V „tihih molitvah“ (*secretis*) prosimo, naj bi češčenje, ki je v tej sv. daritvi trojstvu božjemu prinašano, ne veljalo samo za danes, temuč trajalo na veke v nebesih, kjer bomo enega Boga razodetega gledali v treh osebah.

V obhajilni antifoni (*communio*) nadaljuje cerkev poveličevati usmiljenje predobrotljivega Boga, kateri je svoje lastne dobrôte vporabil za to, da nam je razjasnil in nas poučil o nedosežnem bistvu svojem:

*Benedicimus Deum coeli, et coram
omnibus viventibus confitebimur ei, quia
fecit nobiscum misericordiam suam.*

Častimo Boga nebes in slavimo ga
pred vsem, kar živi: ker storil je nad nami
usmiljenje svoje.

Dvojega nam je treba, da pridemo k Bogu: luči sv. vere, da ga spozna naš um, in hrane božje, katera nas ž njim zediní. Torej prosi cerkev v poobhajilni molitvi, naj bi nas oboje dovedlo do smotra, za kateri smo ustvarjeni. —

Razne umetelnosti, kojih zibelj je tekla v sv. cerkvi in je njih glavni smoter služiti Najvišjemu, poprijele so se tudi najimenitnejšega predmeta, največje skrivnosti naše vere ter na mnoge načine preslavljal presveto Trojico v teku cele krščanske dobe. Ne more biti naš namen naštevati posameznih umotvorov. Omenimo le iz slikarstva presv. Trojice prekrasno podobo P. P. Rubens-a, iz stavbarstva originalne cerkve presv. Trojice blizo Lambach-a na Gornje-Avstrijskem. Le-ta cerkveca ima podobo trikota s kupolo, troje vrata, tri altarje, tri okna, tri kore i. t. d. Stroški so bili zanjo proračunjeni na 33.333 gold., ker je pa nekaj denarja preostajalo, dal je ustanovnik cerkve ostalo svoto razdeliti med 33 revežev. Kar se pa tiče pesništva, komu niso znani sv. Ambrozija trije jedrnatí hymni „*Jam sol recedit igneus*“, „*Sunne Parens clementiae*“ in „*Tu Trinitatis Unitas*“, ki se prepevajo na praznik presv. Trojice pri večernicah, jutranjicah in hvalnicah leto za letom.

Iz srednjega veka imamo za praznik več sekvence, katere so pa preobložene z metafizičnimi izrazi in v obče nimajo velike pesniške vrednosti. Čuje se iz njih šolski jezik, ki je precej trd in vkusu današnjih bralcev javaljne ustreza. Najboljša je še ona, ki jo je zložil Adam Št. Viktorski; navzlic skolastični obliki hrani vendar ono veličastno lepo-glasje, katero je lastno vsem proizvodom tega imenitnega duhovnega pesnika. —

Zaključimo današnjo skromno razpravo z zadnjo kitico navedene Adamove sekvence:

*Nos in fide gloriemur,
Nos in una modulemur
Fidei constantia:
Trinae sit laus Unitati,
Sit et simplae Trinitati
Coaeterna gloria! Amen.*

Vprašanje o koralnem „Credo“.

„Ali nam kaže v priprostitih pevskih razmerah, kakoršne se večinoma pri nas nahajajo, Credo koralno peti, ali pa večglasno?“ —

Odgovor: Vzroki većinoma praktične kakovosti dajajo prednost koralnemu „Credo“. Nekateri teh vzrokov so sledeči:

1. Izkušnja nas uči, da cerkveni pevski zbori na deželi večglasni „Credo“ često krajšajo. Na priličnem ali na nepriličnem mestu, n. pr. po „*Et incarnatus est*“ se jenja. Čuli smo (in to v neki stolnici, katera pevce dobro plačuje, — a ne v Ljubljani) celò le-tá Credo: „*Patrem omnipotentem, factorem coeli et terrae; et incarnatus est de Spiritu sancto, ex Maria virgine, et homo factus est: et vitam venturi saeculi. Amen*“. Nesmisel tega „*symbolum-a*“ treba samo enkrat pevcem pojasniti, in gotovo ga ne bodejo več peli. — Zakaj pa tako krajšajo? Ali bi „Credo“, če pevci preveč zavlečejo, predolgo trajal, ali pa preveč utrudil pevske glasove.

2. Koralni „Credo“ se veliko hitreje zvrši — k večemu v 5 minutah. Poleg tega je v svojih melodičnih motivih toliko priprost, da ga celo par pevcev popolnem gladko s pravilnim izgovarjenjem lahko izvéde, in to vsega, kakor sv. cerkev zahteva, ne da bi bili pevci utrujeni, ker se lahko vrsté.

3. „Credo“, v katerem se večglasni stavki s koralnimi stavki vrsté, bi skoro kot napačno obsodili, ker se dvojno obdelovanje ene in iste tvarine nič kaj ne vjema.

4. Za „offertorium“ se rado kaka večglasna skladba izbere, ker to navadno čas pripušča. Ako se torej Credo koralno poje, so pri ofertoriji glasovi še krepki in čili, ne pa utrujeni, kakor po večglasnim „Credo“.

5. Koralni „Credo“ omogoči tudi lepo, dobrodejno menjavo. Razun „introita“ in „komunije“ se pač redko daljši stavki koralno pojó — se vé, kadar se stalni mašni spevi večglasno vršé; — „graduale“ se mnogokrat recituje. Ako se v takih slučajih koralni Credo vloži, naredi to na poslušalca vgoden vtis, ker drugi stavki pred in po „Credo“ večglasno zadoné.

6. Večglasnega „Credo“ naučiti se zahteva mnogo časa, kateri se dá drugod dobro porabiti za slučaj, če se koralno poje.

Konečno opomnimo še na to, da je „Credo“ v Ordinarium-u Missae rimskega graduala izven okvirja stalnih mašnih spevov natisnjen.

D o p i s i.

Iz Ribniške doline. Dragi „Cerkveni Glasbenik“, sprejmi enkrat tudi iz naše Ribniške doline nekaj vrstic o cerkveni glasbi! Kaj? bo morebiti kdo vprašal, kaj? da že tudi v Ribnico so zanesli seme ti predrzni ceciljanci. Da, dragi bralec, tudi v veličastni, veliki, in prav zares krasni Ribniški cerkvi se goji pravo cerkveno petje ki zares poveljuje službo božjo, in človeka otrese vseh pozemskih okov in mu povzdigne duha v nebeške višave.

Cerkveno petje v dekanijsko-farni Ribniški cerkvi je že od nekdanj slovelo za lepo in dostojno, ali reči smem, da vso marljivost presega trud sedajnega organista in pevovodije Ivana Carlja. On si je v kratkem času vstvaril kor, da bi smela biti ponosna nanj vsaka mestna cerkev. Kor njegov menda obsega nad 25 pevcev, 7 je pevk, 4 pojo sopran, in 3 alt, ki imajo prav lepe in čiste glasove. 18 pa je čvrstih mladih fantov in mož, ki imajo veselje in pogum, ki se ne plašijo niti truda niti se ne zmenijo za zlobne jezike, brez katerih skoraj nikjer ni.

Pustne dneve t. l. imeli so v Ribnici navadno 40urno pobožnost. Naj omenim le sklep t. j. zadnji dan 10. februarja. Ob 9. uri je bila pridiga in potem slovesna peta sveta maša z asistenco, katero je daroval preč. gosp. Ivan Smrekar, katehet iz Ljubljane.

Na koru pa se je pela prelepa Schweitzer-jeva „Schutzengel-Messe“. Reči se mora, da pelo se je prav dobro; kaj lepo so naglaševali predpisana znamenja: p. f. ff. cresc. in decresc. Credo ni bilo tisti dan.

Tudi koralni introitus, graduale in communio niso izostali. Offertorium od dneva, ki ga je g. Carli za ta dan sam zložil, Responsoria enoglasno z orglami po Foerster-jevi harmonizaciji. Konec maše je bil tudi „Te Deum“, ki se je na koru pel — ako se ne motim — od Kemperja.

Po „Te Deum“ pa so zapeli po Rimskem obredu peveci na koru P. Angelikov Tantum ergo in Genitori, z „Oratio“ pred altarjem in potem se je podelil v tihoti sv. blagoslov. Po blagoslovu pa je sledil iz Cecilije enoglasni „Laudate“ z orglami.

In to, kakor sem slišal, je bila prva liturgična maša v Ribnici. Tedaj začetek je storjen, le vrlo naprej.

Da pa taka reč ne gre tako z lahka in da je mnogo ovir in težav, to ve le tisti, ki to vse sam skuša, drugemu je to težko dopovedati. Zatoraj vsa hvala se mora priznati Ribniškemu pevcom in g. organistu na takej požrtvovaljnosti.

Vso čast zasluži pa tudi preč. g. M. Mrak, domači kapelan, ki se prav živo zanima za sv. reč in pomaga kjer in kakor more z besedo in djanjem; Bog dal kaj več takih duhovnikov, in cerkveno petje na Slovenskem bi bilo kmalu v najlepšem cvetju. „Viribus unitis“!
Podgorski.

Z Dunaja došlo nam je naslednje oznanilo, ozir. vabilo:

Shod avstrijskih orglavcev in izdelovalcev orgel na Dunaji dne 27. in 28. avgusta 1891.

Vodstvo Ambrozijevega društva na Dunaji priredi o priliki pedagogičnega in cerkvenoglasbenega podučevalnega kurza za pevovodje, orglavce in pevske učitelje dne 27. in 28. avgusta t. l. shod v Avstriji bivajočih in delujočih orglavcev in izdelovalcev orgel s tem namenom, da se posvetujejo o teh-le vprašanjih:

a) Kako je ravnati pri orglah glede vvedenja normalnega glasbenega tona, o katerem govori naredba ministerstva za uk in bogocastje z dne 25. jul. 1890 l. št. 15090?

b) Katere iznajdbe in zboljšave naj bi se posebno priporočale pri izdelovanju novih, ali pa pri predelovanju starih cerkvenih orgel?

c) Ali naj bi ne bili izdelovalci orgel po postavi zavezani, napravljati pedalne klaviature v normalni širokosti?

d) Ali bi ne bilo umestno, da se postavljajo po cerkvah elektro-pnevmatične orgle, in po kakih načelih naj se to godi?

e) Ali bi ne bilo dobro sestaviti statistiko orgel, ki se nahajajo po cerkvah?

Kdor se hoče udeležiti tega shoda, naj naznani to prej ko mogoče artističnemu vodji Ambrozijevega društva, Josipu Böhm-u na Dunaji, I. Wollzeile 9, da se mu pošlje natančnejši vspeled in vstopnica. Prijavi svoji pa naj priloži tudi 1 gl. za poštnino in tiskovine.

Josip Böhm,
artist. vodja.

František Krenn,
predsednik.

V Gornjem Gradu na Štajerskem. — Naj se tudi jaz, mlad organist oglasim. Držeč se splošnega nravnega pravila, da treba napred hudega se varovati in potem še le dobro delati, gledal sem, ko sem lansko leto tu službo prevzel, da so prejšnje nesposodne pesmi koro slovo dale; poiskal pa sem si novih, mladih pevskih moči: dva soprana, dva alta in dva basa; tenor pojem sam. O priličnem času, zlasti pri slovesnih mašah udeležujeta se petja še dva druga tenorista. Ker pridno prihajajo k pevskim vajam, moram jim očitno svoje priznanje izreči, njihovim starišem pa hvalo, da jim to dovoljujejo. Slovenske pesmi jemljemo večinoma iz „Cecilije“ in „C. Gl-a“; našim Savincem posebno dopadajo prve. Bodimo torej hvaležni sl. družbi sv. Mohora za to krasno pevsko knjigo, koje vrednost naj bi tudi bolje izpoznávali drugod, kjer se še vedno v prahu valja. — Pri slovesnih mašah pojemo večglasno: Missa s. Caeciliae zl. A. Foerster, Kind-Jesu-Messe zl. Schweizer in znano Joosovo enoglasno z orglami; Requiem: P. Ang. Hribarjev in A. Foersterjev; poleg tega pa

še koralno mašo iz Ordinarium Missae. Koralno z orglami pojemo tudi večidel ofertorij: „Asperges“ pa P. Ang. Hribar-ja in iz C. G—a. Responsorija četverglasna po A. Foerster-jevi harmonizaciji, kar ljudem jako dopada. Za veliko noč smo se tudi naučili: Regina coeli zl. A. Foerster in „Confitebuntur“ zl. Zangl.

Toliko torej smo v teku komaj enega leta storili in gledali bomo, da ne ostanemo sredi pota, marveč vrlo napredovali. Da naše upanje ne bode zaman, tega sem trdno prepričan, ker se naš preč. g. dekan Fr. Dovnik sami močno prizadevajo za zboljšanje cerkv. petja. Glasbeno izobraženi, dobro vedó, kakošno nalogo da ima cerkveni zbor; sami z muzikalijami dobro založeni, oskrbeli so za cerkev še one koralne knjige, ki jih je C. Gl. vsaki farni cerkvi že večkrat kot neobhodno potrebne priporočal. In če še povem, da so tudi č. g. kaplan, rojen Čeh, vneti za našo sveto reč in radi koral prepevajo, potem, dragi bralec, si lahko misliš, da smo s sedanjimi razmerami prav zadovoljni ter da za prihodnost smemo pričakovati mnogo dobrega sadu.

D. Bercar,
organist.

Razne reči

— † Rajmund Schleicht. — Dne 24. marcija t. l. umrl je v Eichstädt-u na Bavarskem jako zaslužen mož, preč. g. duh. svetovalec Rajmund Schleicht vsled pljučnice 80 let star. Rojen je bil dne 11. mare. 1811 l. in za mašnika posvečen l. 1834. Kaplanoval je poldrugo leto, potem l. 1836. vstopil kot prefekt in prvi učitelj v kr. učiteljsko semenišče v Eichstädtu, kjer je že l. 1838. postal nadzornik in vodja.

— Že od mladih let se je posebno rad z glasbo bavil, in zato se mu je na tem zavodu odprl ineniten delokrog, kjer je mogel bodoče učitelje navduševati za glasbo in zlasti za cerkveno. Najljubše delo mu je bilo preiskavati zgodovino cerkvene glasbe in dolga leta je z glasbenim vodjo M. Hermesdorff-om († 1885) iskal virov o prvotnem gregorijanskem petju, in načina, kako bi se dalo zopet oživiti. Izmed mnogih spisov njegovih omenimo: „Officium in Nativ. D. N. J. Ch. et hebdomadae sanctae“ z nemškimi prevodom rubrik „Vesperae Brev. Rom“; „Auswahl deutscher Kirchenlieder alter u. neuer Zeit, harmonisirt u. mit Anmerkungen versehen“ 3 zvezke; „Gradualia et Offertoria de Comm. Sanct“; „Geschichte der Kirchenmusik“; poleg tega pa še mnogo zgodovinskih razprav v Eitner-jevih „Monatshefte f. Kirchenmusik“, v Mendel-ovem „Conversationslexicon-u“, v „Gregorinsblatt-u“ in Battlogg-ovem „Kirchenchor-u“. R. J. P.

— Vrhovni predsednik, mons. Frid. Schmidt, je oglasil v Flieg. Bl. f. k. K. M. št. 3., da bode nemško cecil društvo imelo letos svoj občni zbor v Gradci (Štajarsko) meseca avgusta. Natančneje stvari bode priobčil v 4. številki društvenega lista.

— Kakor lansko leto na Dunaji, so letos tudi v Pragi na oder spravili Liszt-ov oratorij „Sv. Elizabeta“ in to v češkem narodnem gledališču. Vse je bilo izvrstno, scenerija, igra, petje in orkester.

— Vse glasbene kroge avstrijske, zlasti člani cecil. društev, utegne zanimati novica, da je gornje-avstrijski deželni zbor na predlog mil. g. škofa Dr. Doppelbauer-ja soglasno sklenil, „sina gornje-avstrijskemu, c. k. dvornemu organistu Ant Bruckner-ju na Dunaji častno darilo letnih 400 gl. do smrti njegove podariti.“ Plemeniti krščanski glasbar, katerega židovsko-liberalni časniki in „umetniki“ vedno prezirajo, zasluži to čast in podporo, dokler je živ; po smrti je ne bode potreboval.

— V Kraljevci (Königsberg) na Pruskem, sredi protestantov, ima divizijski župnik č. g. Vollmar vsaki večji praznik slovesno službo božjo, pri kateri mu njegovi vojaki popolnem liturgično pojó. Da je tako, zahvaliti se je neumornemu trudu njegovemu. Slava mu toraj!

— Prof. Joachim v Berlinu je o priliki svojega umetniškega jubileja založil 20.000 mark za ustanovo, iz koje obresti naj se revnim, dobrim učencem gosli in violončeli kot darila nakupujejo. Vsako tretje leto pa se bodo delila darila v denarjih.

— Japonski cesar je dovolil, da se odslej tudi ženske smejo prikazati na gledališkem odru. Čudno, saj imajo one v naših krajih že davno prvo vlogo na cerkvenem koru.

Pridana je listu 5. številki prilog.

Odgovorni vrednik lista Janez Gnjezda. — Odgovorni vrednik glasb. priloge Anton Foerster.
Zalaga Cecilijino društvo. — Tiska R. Milic.